

مجموعه تنقیحی

قوانین و مقررات دریایی

جلد اول (قوانین)

مشمول بر:

از قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام؛

قانون دریایی مصوب ۱۳۴۳/۶/۲۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

سایر قوانین مرتبط؛

آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور؛

نظرات اداره کل حقوقی قوه قضائیه؛

یادداشت‌های توضیحی و تنقیحی؛

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

خرداد ماه ۱۳۹۷

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات
نشانی: تهران- خیابان ولی عصر (عج) - قبل از چهارراه جمهوری اسلامی - شماره ۱۱۵۸
کد پستی: ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ تلفن: ۶۶۴۹۲۷۰۸ - ۹۸۲۱ + دورنگار: ۶۶۴۹۲۷۰۷ - ۹۸۲۱ +
پست الکترونیک: law@iripo.ir پایگاه اینترنتی: www.dotic.ir

نام کتاب: مجموعه تنقیحی قوانین و مقررات دریایی (جلد اول- قوانین)
تهیه و تنظیم: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت حقوقی، امور مجلس و استانها وزارت راه و شهرسازی
دفتر حقوقی سازمان بنادر و دریانوردی
ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات
لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار
چاپ اول: فراداد ماه ۱۳۹۷
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۱۰۰/۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۳۳-۸

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای معاونت تدوین، تنقیح و انتشار
قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

قال امیرالمومنین علی(ع): ادُّقُوا أَقْلَامَكُمْ وَ قَارِبُوا بَيْنَ سَطُورِكُمْ وَ احْذِرُوا عَنِّي فُضُولَكُمْ وَ اقْصِدُوا قِصْدَ الْمَعَانِي وَ إِيَّائِكُمْ وَ الْإِكْثَارَ فَإِنَّ أَمْوَالَ الْمُسْلِمِينَ لَا تَحْتَمِلُ الْأَضْرَارَ

نوک قلم‌های خود را تیز بتراشید و خطوط را نزدیک به هم بنویسید، عبارت‌های اضافی را حذف و اصل سخن را مورد توجه قرار دهید، پرهیزید از زیاده‌روی و مصرف بیش از حد که اموال مسلمانان تحمل ضرر و زیان ندارد.

انتخاب قلم، چینش، آماده‌سازی و... کتاب حاضر در راستای اجرا و پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی و با هدف استفاده و صرفه‌جویی حداکثری از کاغذ و سایر اقلام مصرفی به کاررفته انجام شده، این اقدام موجب صرفه‌جویی بیست و پنج درصدی کاغذ و... گردیده است؛ امید داریم چنانچه احتمالاً از سهولت استفاده از مجموعه کاسته شده، خوانندگان عزیز با اغماض بدان بنگرند.

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

همکاران

تدوین و تنقیح : فاطمه منتمر اسدی- مریم عامری

(از امور تدوین و تنقیح قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری)

رضا اردلان- ممسن عبادی (از وزارت راه و شهرسازی)

سید سعید رضوی فسروشاهی- آزاده جلائی(از سازمان بنادر و دریانوردی)

آماده‌سازی : آریتا فورشیدی

لیتوگرافی و چاپ : علی ابراهیمی دهشیری- امسان گیلک مسینی- سعید پامی

زیر نظر : مهدی مهدی‌زاده- علیرضا ممفوظی- سید رحمان سلامت

علايم اختصاری

- ۱- ق.آ.د.ک.۱۲۹۱: قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۲۹۱*
- ۲- ق.م.ع.م.۱۳۰۴: قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴
- ۳- ق.م.م.۱۳۰۷: قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۴- ق.ت.ت.۱۳۱۱: قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱
- ۵- ق.آ.د.م.۱۳۱۸: قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸
- ۶- ق.ا.ح.۱۳۱۹: قانون امور حسبی مصوب ۱۳۱۹
- ۷- ل.ق.ا.ک.و.د.۱۳۳۳: لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳
- ۸- ل.ق.ا.ق.ت.۱۳۴۷: لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷
- ۹- ق.ح.خ.۱۳۵۳: قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۵۳
- ۱۰- ق.ا.ا.م.۱۳۵۶: قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶
- ۱۱- ق.ا.پ.ق.د.۱۳۵۶: قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری مصوب ۱۳۵۶
- ۱۲- ق.ت.د.ع.۱۳۵۸: لایحه قانونی تشکیل دادگاه‌های عمومی مصوب ۱۳۵۸
- ۱۳- ق.ا.ج.ا.۱۰۱.۱۳۵۸: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸ با اصلاحات بعدی
- ۱۴- ق.م.م.م.۱۳۶۷: قانون مبارزه با موادمخدر مصوب ۱۳۶۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۱۵- ق.م.ا.م.۱۳۷۰: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۱۶- ق.ت.د.ع.ا.۱۳۷۳: قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۱۷- ق.م.ا.م.۱۳۷۵: قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵ (و قانون جرایم رایانه‌ای ۱۳۸۸) با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۱۸- ق.ن.ا.م.۱۳۷۷: قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۷۷
- ۱۹- ق.آ.د.ک.۱۳۷۸: قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور کیفری) مصوب ۱۳۷۸
- ۲۰- ق.آ.د.م.۱۳۷۹: قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹
- ۲۱- ق.م.ج.ن.م.۱۳۸۲: قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲
- ۲۲- ق.ت.ا.۱۳۸۲: قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲
- ۲۳- ق.ج.ر.۱۳۸۸: قانون جرایم رایانه‌ای مصوب ۱۳۸۸
- ۲۴- ق.ح.خ.۱۳۹۱: قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱
- ۲۵- ق.م.ا.م.۱۳۹۲: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲
- ۲۶- ق.آ.د.ک.۱۳۹۲: قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴
- ۲۷- ق.ن.ا.م.۱۳۹۳: قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۳**
- ۲۸- ق.ش.ح.ا.۱۳۹۴: قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴
- ۲۹- ا.ح.ق.۱۳۹۴: اداره کل حقوقی قوه قضائیه

* تاریخ تصویب این قانون در برخی از متون ۱۲۹۰ درج شده است، ولی حسب بررسی صورت گرفته، ۱۲۹۱/۵/۳۱ صحیح می‌باشد.
** این قانون در سال ۱۳۹۴ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

لَهُمَّ حَمَلٌ وَعَجَلٌ فَجَهَبْ

پیشگفتار

حمل و نقل دریایی یکی از شقوق حمل و نقل بار و مسافر و اصلی‌ترین نوع حمل و نقل در عرصه بین‌المللی است. امروزه در تجارت بین‌المللی حدود ۹۰ درصد کالاها از طریق آب‌ها و کشتیرانی بین‌المللی جابه‌جا می‌شود و گزاف نخواهد بود اگر گفته شود تجارت بین‌الملل، وابستگی جدی به حمل و نقل دریایی دارد و چرخ تجارت جهانی بدون حمل و نقل دریایی از حرکت باز می‌ایستد.

ناگفته پیداست که برای تنظیم بهینه ارتباط تمامی بخش‌های تشکیل‌دهنده حمل و نقل دریایی، نیاز به قواعدی است که هم مسؤولیت‌ها و روابط بین متصدیان حمل و ذی‌نفعان اصلی (اعم از ارسال‌کنندگان کالا و صاحبان کالا) را تبیین کند و هم برای حمایت از حقوق نیروی انسانی شاغل در این بخش، به‌ویژه دریانوردان، پیش‌بینی‌های لازم را بنماید. از سوی دیگر، بنادر هر کشور به عنوان اولین محلی که کشتی‌ها و فعالان عرصه تجارت دریایی وارد آن می‌شوند از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند و سهولت و سرعت خدمات‌دهی در بنادر به همراه ایمنی و امنیت کافی در این اماکن، نقش به‌سزایی در جذب کشتی‌ها به بنادر و توسعه اقتصادی کشور خواهد داشت.

سابقه تقنینی در خصوص وضع قوانین و مقررات مرتبط با حمل و نقل دریایی که در ابتدا عموماً بحث اخذ عوارض بندری بوده است به سال‌های ابتدایی قانونگذاری و به سال ۱۳۰۰ هجری شمسی بازمی‌گردد. در واقع با توجه به موقعیت جغرافیایی ایران که در مسیر کریدور شمال به جنوب قرار دارد تصویب مقرراتی برای امر صادرات و واردات و نیز ترانزیت کالا، امری اجتناب‌ناپذیر می‌نمود. از اولین مقررات مهمی که در خصوص ورود و خروج کالا در بنادر به تصویب رسید می‌توان از آیین‌نامه بندرهای ایران نام برد که در سال ۱۳۱۷ به تصویب هیأت‌وزیران رسید و بخش عمده‌ای از آن، پس از ۸۰ سال کماکان قابل‌اجراء می‌باشد. در سال ۱۳۳۹ (۱۹۶۰ میلادی) با توجه به تحولات بین‌المللی مهم متأثر از جنگ جهانی دوم، تشکیل سازمان مستقلاً به منظور

مدیریت حمل و نقل و کشتیرانی بازرگانی با عنوان «سازمان بنادر و کشتیرانی» (که در سال ۱۳۸۷ به سازمان بنادر و دریانوردی تغییر نام یافت) به تصویب قانونگذار رسید.

در دهه چهل، شاهد تصویب قوانین و مقررات مهم و ماندگاری در عرصه مسائل بندری و دریایی ایران هستیم؛ از جمله قانون دریایی ایران (۱۳۴۳)، قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات (۱۳۴۸)، آیین‌نامه سازمان بنادر و کشتیرانی (۱۳۴۸)، قانون الحاق به ۷ قرارداد بین‌المللی دریایی (۱۳۴۴).

در دهه پنجاه نیز قانون امور گمرکی (مصوب ۱۳۵۰) و آیین‌نامه اجرایی آن (۱۳۵۱)، مقررات مهمی در خصوص ورود و خروج و نگهداری کالا در بنادر کشور پیش‌بینی کرد و در سال ۱۳۵۴ با تصویب «قانون حفاظت دریا و رودخانه‌های مرزی از آلودگی با مواد نفتی»، مقابله با آلودگی‌های نفتی ناشی از فعالیت‌های کشتیرانی برعهده سازمان بنادر و کشتیرانی (دریانوردی) قرار گرفت. هرچند در سال ۱۳۸۹، قانون دیگری جایگزین قانون سال ۱۳۵۴ شد، اما نقش سازمان مزبور در مقابله با آلودگی‌های ناشی از فعالیت کشتیرانی با الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون‌های بین‌المللی متعدد، نظیر کنوانسیون‌های مارپل، OPRC، تحدید مسؤلیت مدنی ناشی از خسارت آلودگی نفتی (CLC) به طور جدی‌تر و گسترده‌تری ادامه یافت.

از میان کنوانسیون‌های بین‌المللی دریایی، چهار کنوانسیون به عنوان ارکان کشتیرانی تجاری بین‌المللی، نام برده می‌شود که جمهوری اسلامی ایران به هر چهار کنوانسیون یادشده ملحق شده است و مفاد آن‌ها را اجرا می‌کند. این ۴ کنوانسیون عبارتند از:

۱- کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتی‌ها (موسوم به کنوانسیون مارپل ۱۹۷۳/۷۸) و هر شش ضمیمه این کنوانسیون

۲- کنوانسیون بین‌المللی جان اشخاص در دریا (موسوم به کنوانسیون سولاس)

۳- کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزشی، صدور گواهینامه و نگهداری دریانوردان (موسوم به کنوانسیون (STCW)

۴- مقاله‌نامه کار دریایی (موسوم به کنوانسیون MLC)

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و پایان جنگ تحمیلی هشت ساله و با توجه به جایگاه ایران در منطقه، سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان نماینده دولت جمهوری اسلامی ایران حضور فعال و ارزشمندی در مجامع بین‌المللی دریانوردی (IMO) داشته است. جمهوری اسلامی ایران ضمن نقش‌آفرینی در ایجاد قواعد و نُرم‌های بین‌المللی دریایی در کمیته‌های مختلف سازمان بین‌المللی دریانوردی، به ده‌ها کنوانسیون بین‌المللی دریایی نیز ملحق شده است تا از این طریق با ارتقای سطح فنی فعالیت‌های کشتیرانی بازرگانی خود در سطح معیارهای بین‌المللی، بتواند در منطقه خاورمیانه و فراتر از آن، به عنوان یکی از کشورهای مهم و تأثیرگذار در صنعت کشتیرانی بین‌المللی مطرح شود.

وضع و تصویب قوانین بی‌شمار، پراکنده و بعضاً متعارض در موضوعات مختلف، دستیابی مطمئن و آسان به احکام و مقررات معتبر را برای اجرا دشوار می‌سازد؛ ضمن آنکه شرط لازم تحقق حاکمیت قانون آن است که حقوق و تکالیف به صورت شفاف و بدون تناقض مشخص شود. لذا تدوین و تنقیح قوانین و مقررات، امری گریزناپذیر است که در پرتو آن و با آگاهی یافتن از قوانین و مقررات معتبر، زمینه اجرای مؤثر آنها فراهم می‌شود

و در گام بعد، مقدمه‌ای بر یافتن نقاط ضعف و قوت آنها خواهد بود و در نتیجه می‌توان با یافتن کمبودها و کاستی‌های قوانین و مقررات، همگام با اقتضائات و تحولات ملی و بین‌المللی برای اصلاح و تکمیل آنها همت گماشت و گامی در جهت رشد و توسعه کشور برداشت. بر این اساس و با توجه به تکلیف قانونی در زمینه تدوین و تنقیح قوانین و مقررات، مجموعه حاضر، با همکاری مشترک معاونت حقوقی رییس جمهور (معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات) و وزارت راه و شهرسازی و سازمان بنادر و دریانوردی، تهیه و به مخاطبان ارجمند و به‌خصوص متولیان امر تقدیم می‌شود. لذا مجموعه حاضر، تلفیقی از دانش و تجربه تدوین و تنقیح قوانین و مقررات از یک سو و دانش و تجربه عملی در زمینه موضوعات دریایی از سوی دیگر می‌باشد و این امر در غنای مجموعه بسیار مؤثر واقع شده است.

در تدوین مجموعه حاضر، نکاتی به شرح ذیل، مورد توجه قرار گرفته است که آگاهی از آن، استفاده از مجموعه را تسهیل می‌نماید:

- (۱) نظر به تعدد قوانین و مقررات موضوع دریایی و به منظور تسریع در بهره‌مندی مخاطبان محترم از مجموعه یادشده، این مجلد صرفاً به قوانین داخلی اختصاص یافته است و «مقررات» حوزه دریایی، موافقتنامه‌ها، کنوانسیون‌ها و معاهدات مربوط، در جلد‌های بعدی این اثر، منتشر و ارایه می‌شود. در این راستا، اصول و بخش‌های مربوط از قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام، قوانین مصوب مجلسین سابق، شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران، مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام، تا خرداد ماه ۱۳۹۷ همراه با آخرین تغییرات، اصلاحات و الحاقات گردآوری و نسبت به ارایه آنها اقدام شده است. از آنجا که تنقیح قوانین و مقررات و تشخیص ناسخ و منسوخ‌های ضمنی، امری بسیار فنی و دشوار است لذا تا حد امکان از نظرات کارشناسان خبره استفاده و پس از بحث و بررسی موضوع، تصمیم نهایی اتخاذ و توضیحات تنقیحی در متن و یا در صورت ضرورت در زیرنویس‌ها درج گردیده است. همچنین تلاش شده است قوانین و مقررات مرتبط یا مؤثر بر هم، به یکدیگر ارجاع داده شود. (۱)
- (۲) به دلیل اهمیت آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور نسبت به گردآوری موارد دارای ارتباط با مجموعه اقدام و حسب مورد در زیرنویس احکام مربوط درج شده است.
- (۳) علیرغم مشورتی بودن نظرات اداره کل حقوقی قوه قضاییه، چون در بسیاری از موارد می‌توان از مبانی استدلالی و نتایج استنباطی آن برای تبیین و تحلیل موضوعات حقوقی بهره برد لذا در حد دسترسی، نسبت به درج این نظرات اقدام شده است.
- (۴) برای اینکه وظیفه روشن‌گری در تهیه این مجموعه تا حد توان به صورت کامل اجرا شده باشد، در مواردی که بیان نظر توضیحی و تنقیحی در خصوص قانون خاصی ضرورت داشته، نظر مذکور با درج نشان معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات (☉) در زیرنویس مربوط آمده است.

امید است تلاش‌های به‌عمل‌آمده در تهیه این مجموعه، مورد بهره‌برداری شایسته مسؤولان، کارگزاران نظام، صاحب‌نظران و عموم مردم قرار گیرد و خوانندگان محترم با ارایه نظرات و پیشنهادهای خویش، ما را در ارتقای کیفی مجموعه‌های بعدی، راهنما و یاور باشند.^(۳)

عباس آخوندی
وزیر راه و شهرسازی

لعیا جنیدی
معاون حقوقی رییس‌جمهور

۲- نظرات، انتقادات و پیشنهادهای خود را به نشانی: تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست جمهوری - معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری یا پست الکترونیک law@iripo.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۰۲۱-۶۴۴۵۵۵۷۵ و تلفن ۰۲۱-۶۴۴۵۵۵۱۱ نیز آماده دریافت و استماع نظرات علاقمندان و صاحب‌نظران می‌باشد.

فهرست‌ها

فهرست تاریخی قوانین

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
	قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام		
۱	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (متن و زیرنویس)	۱۳۵۸/۸/۲۴	۱۵-۱۶
۲	از سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۸۴/۳/۱	۱۵
۳	از ابلاغیه بند (ج) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۸۵/۴/۱۱	۱۶
۴	از سیاست‌های کلی آمایش سرزمین	۱۳۹۰/۹/۲۱	۱۶
۵	از سیاست‌های کلی برنامه پنجساله ششم توسعه	۱۳۹۴/۴/۹	۱۶
	قوانین		
۱	از قانون پستی (زیرنویس)	۱۲۹۴/۵/۵	۴۹
۲	از قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران	۱۳۱۰/۲/۱۹	۱۷
۳	از قانون تجارت (زیرنویس)	۱۳۱۱/۲/۱۳	۴۱
۴	قانون تعیین حدود آب‌های ساحلی و منطقه نظارت دولت در دریاها	۱۳۱۳/۴/۲۴	۱۷
۵	از قانون مدنی (زیرنویس)	۱۳۱۴/۱/۲۰	۶۵
۶	قانون راجع به اکتشاف و بهره‌برداری از منابع طبیعی (فلات قاره ایران)	۱۳۳۴/۳/۲۸	۱۹
۷	قانون اصلاح قانون تعیین حدود آب‌های ساحلی و منطقه نظارت ایران مصوب تیر ماه ۱۳۱۳	۱۳۳۸/۱/۲۲	۲۰
۸	قانون راجع به اجازه تأسیس سازمان بنادر و کشتیرانی	۱۳۳۹/۲/۲۲	۲۱
۹	قانون مربوط به شناورهای موتوری (زیرنویس)	۱۳۴۳/۴/۲	۲۵
۱۰	قانون دریایی ایران با اصلاحات بعدی	۱۳۴۳/۶/۲۹	۲۶
۱۱	از قانون شهرداری (زیرنویس)	۱۳۴۵/۱۱/۲۷	۱۰-۱
۱۲	از قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع (زیرنویس)	۱۳۴۶/۵/۲۵	۸۹

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱۳	قانون الحاق دو جدول تعرفه حقوق و عوارض بندری (زیرنویس)	۱۳۴۷/۳/۲	۲۳
۱۴	قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات	۱۳۴۸/۴/۱۹	۷۱
۱۵	آیین‌نامه سازمان بنادر و کشتیرانی	۱۳۴۸/۱۱/۱۳	۷۳
۱۶	از قانون توسعه صنعت گاز	۱۳۵۱/۲/۲۵	۸۱
۱۷	اصلاح قسمتی از تعرفه حقوق و عوارض بندری منضم به قانون تأسیس سازمان بنادر کشتیرانی	۱۳۵۱/۹/۲۰	۸۲
۱۸	از قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور	۱۳۵۲/۱۱/۷	۸۳
۱۹	قانون اجازه تضمین وام‌های دریافتی شرکت‌های کشتیرانی ایرانی	۱۳۵۳/۵/۷	۸۳
۲۰	از قانون مجازات اخلا لگران در صنایع	۱۳۵۳/۲/۲	۸۴
۲۱	از قانون تغییر نام «وزارت راه» به «وزارت راه و ترابری» و تجدید تشکیلات و تعیین وظایف آن	۱۳۵۳/۴/۲۴	۸۵
۲۲	از قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی (زیرنویس)	۱۳۵۳/۴/۲۴	۷۷
۲۳	از قانون استخدام کشوری (زیرنویس)	۱۳۵۳/۱۲/۲۸	۷۸
۲۴	از قانون اراضی مستحدث و ساحلی (متن و زیرنویس)	۱۳۵۴/۴/۲۹	۸۷
۲۵	قانون حفاظت دریا و رودخانه‌های مرزی از آلودگی با مواد نفتی	۱۳۵۴/۱۱/۱۴	۹۳
۲۶	قانون استقرار پایگاه نیروی دریایی در چاه‌بهار	۱۳۵۶/۱۱/۲	۹۸
۲۷	قانون مزایا و معافیت‌های دفتر مشترک هماهنگی امور مربوط به شط‌العرب	۱۳۵۷/۳/۱۴	۹۹
۲۸	لایحه قانونی انحلال گارد بنادر و گمرکات (زیرنویس)	۱۳۵۸/۹/۱۴	۷۱
۲۹	لایحه قانونی راجع به اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کمیسیون ماهیگیری اقیانوس هند	۱۳۵۹/۲/۲۰	۱۰۰
۳۰	قانون راجع به تخلیه کالاها از کشتی‌ها به طریق دوبه‌کاری	۱۳۶۰/۸/۱۰	۱۰۰
۳۱	از قانون توزیع عادلانه آب	۱۳۶۱/۱۲/۱۶	۱۰۱
۳۲	قانون اصلاح قانون تأمین هزینه خدمات قرنطینه‌ای کشور	۱۳۶۲/۷/۱۲	۱۰۲
۳۳	قانون راجع به تمدید قانون اخذ هزینه صدور کارت ملوانی و پروانه دریانوردی	۱۳۶۲/۴/۲۰	۱۰۳
۳۴	از قانون بودجه سال ۱۳۶۳ کل کشور	۱۳۶۲/۱۲/۳۰	۱۰۴
۳۵	از قانون وظایف وزارت امور خارجه (زیرنویس)	۱۳۶۴/۱/۲۰	۱۱۰
۳۶	از قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۶۶/۶/۱	۱۰۴
۳۷	از قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۶/۷/۷	۱۰۵
۳۸	از قانون نفت (زیرنویس)	۱۳۶۶/۷/۹	۱۹-۸۲
۳۹	قانون ادامه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در سازمان منطقه‌ای حفاظت محیط زیست دریایی	۱۳۶۶/۹/۱	۱۰۵

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۴۰	از قانون مالیات‌های مستقیم	۱۳۶۶/۱۲/۳	۱۰۵
۴۱	قانون مجازات عاملین متخلف در امر حمل و نقل کالا	۱۳۶۷/۱/۲۳	۱۰۶
۴۲	از قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۷/۲/۸	۱۰۷
۴۳	قانون پرداخت خسارت تأخیر یا جایزه تسریع در تخلیه و بارگیری با صاحبان کشتی	۱۳۶۷/۸/۲۶	۱۰۷
۴۴	از قانون کار	۱۳۶۹/۸/۲۹	۱۰۷
۴۵	قانون تشکیل شورای عالی اقیانوس‌شناسی کشور	۱۳۷۰/۵/۲۰	۱۰۸
۴۶	قانون تأسیس شرکت کشتیرانی ایران و پاکستان	۱۳۷۱/۱۱/۲۷	۱۰۹
۴۷	قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۰۹
۴۸	از قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۶/۷	۱۱۶
۴۹	قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی	۱۳۷۳/۴/۱۲	۱۱۸
۵۰	از قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۷۳/۱۲/۲۸	۱۱۶
۵۱	قانون اجازة تشکیل مرکز مطالعات و تحقیقات دریای خزر با مشارکت دولتهای فدراسیون روسیه و جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۴/۲/۲۶	۱۱۷
۵۲	از قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۴/۶/۱۴	۱۱۹
۵۳	از قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)	۱۳۷۵/۳/۲	۱۲۲
۵۴	قانون لغو موارد مصرف قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (زیرنویس)	۱۳۷۶/۹/۲۳	۱۱۶
۵۵	قانون معافیت صادرات کالا و خدمات از پرداخت عوارض (زیرنویس)	۱۳۷۹/۱۲/۱۰	۷۱
۵۶	از قانون تأسیس سازمان شیلات ایران (زیرنویس)	۱۳۸۳/۲/۳۰	۱۱۹
۵۷	از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۱۳۸۶/۱۱/۸	۱۲۴
۵۸	از قانون مالیات بر ارزش افزوده	۱۳۸۷/۲/۱۷	۱۲۵
۵۹	قانون تغییر نام سازمان بنادر و کشتیرانی به سازمان بنادر و دریانوردی	۱۳۸۷/۲/۹	۱۲۵
۶۰	قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی	۱۳۸۷/۲/۱۵	۱۲۶
۶۱	از قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران (زیرنویس)	۱۳۸۸/۵/۷	۱۱۳
۶۲	قانون حفاظت از دریاها و رودخانه‌های قابل کشتیرانی در مقابل آلودگی به مواد نفتی	۱۳۸۹/۵/۲۷	۱۳۰
۶۳	از قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی (۱۳۹۴-۱۳۹۰) (زیرنویس)	۱۳۸۹/۱۰/۱۵	۱۲۷
۶۴	از قانون امور گمرکی	۱۳۹۰/۸/۲۲	۱۳۵
۶۵	از قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت (زیرنویس)	۱۳۹۱/۲/۱۹	۸۲
۶۶	از قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران	۱۳۹۱/۱۰/۲	۱۳۶

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۶۷	از قانون مجازات اسلامی	۱۳۹۲/۲/۱	۱۳۶
۶۸	از قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۳۹۴/۲/۱	۱۳۷
۶۹	از قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم	۱۳۹۴/۱۱/۱۳	۱۳۸
۷۰	از قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران	۱۳۹۵/۱/۲۳	۱۳۸
۷۱	قانون تسریع در امر تخلیه و بارگیری کشتی‌ها در بنادر	۱۳۹۵/۲/۲۰	۱۳۹
۷۲	از قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	۱۴۰
۷۳	از قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)	۱۳۹۵/۱۲/۱۴	۱۴۲
۷۴	از قانون هوای پاک	۱۳۹۶/۴/۲۵	۱۴۴

فهرست مقررات، آرا و نظرات (مندرج در زیر نویس ها)

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
	آیین نامه ها		
۱	آیین نامه ترکیب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور و وظایف و اختیارات شورا	۱۳۵۳/۱۰/۱۲	۸۵
۲	از آیین نامه مالی - معاملاتی - مرکز ملی فضای مجازی کشور	۱۳۹۱/۷/۲۲	۱۰۴
۳	از آیین نامه اجرایی ماده ۲۱ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۹۴/۹/۱	۷۴
	تصویب نامه ها		
۱	از مصوبات جلسه شماره ۳۰ شورای عالی سازمان بنادر و کشتیرانی در اجرای ماده ۱۶ آیین نامه سازمان بنادر و کشتیرانی	۱۳۵۵/۹/۲۵	۸۱
۲	مصوبه جلسه ۳۵ شورای عالی سازمان بنادر و کشتیرانی	۱۳۵۷/۸/۲۴	۷۲
۳	تصویب نامه اجازه تکمیل مجتمع بندری چاه بهار	۱۳۶۲/۸/۲۵	۷۴
۴	مصوبه شماره ۱/۸۷۹۴/شورای عالی سازمان بنادر و کشتیرانی در مورد افزایش مبالغ دریافتی بابت صدور کارت و شناسنامه های دریانوردی (زیرنویس)	۱۳۶۶/۱۱/۲۶	۱۰۴
۵	اجازه احداث اسکله در بندر بوشهر برای پهلو گرفتن قایق های ورزشی به سازمان تربیت بدنی (زیرنویس)	۱۳۷۷/۸/۱۳	۷۶
۶	ابلاغیه شماره ۴۷۹۱۱/۱۷۹۴۶ معاون اول رییس جمهور در مورد قراردادهای خرید و فروش مایعات نفتی و گازی (زیرنویس)	۱۳۹۱/۲/۴	۱۲۶
۷	لیست مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی (زیرنویس)	-	۷۵
۸	لیست مناطقی که به عنوان مرز دریایی شناخته شده و ورود به کشور و خروج از آن با رعایت مقررات مجاز می باشد (زیرنویس)	-	۱۳۵
	بخشنامه		
۱	بخشنامه شماره ۱۲۶۰-۱۳۳۶۳	۱۳۷۵/۲/۹	۷۴

شماره	رأی وحدت رویه دیوان عالی کشور	تاریخ صدور
۱	شماره ۲۹	۱۳۶۳/۸/۲۸
آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری		
۱	شماره ۹۵	۱۳۸۳/۳/۱۷
۲	شماره ۲۴۳	۱۳۸۸/۳/۲۷
نظرات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه		
۱	شماره ۷/۶۱۱۹	۱۳۵۵/۷/۲۱
۲	شماره ۷/۶۳۲۳	۱۳۷۹/۶/۲۸
۳	شماره ۷/۳۲۷۸	۱۳۸۱/۴/۳
۴	شماره ۷/۵۲۶۸	۱۳۸۲/۸/۵
۵	شماره ۷/۱۳۳۵	۱۳۸۵/۲/۳۰